

Нарешті сталося неминуче.

Здоров'я Бонда похитнулося.

Будь-який меха... організм час од часу потребує налаштування. Навіть якщо його частенько частувати горілкою-мартіні («збовтати, але не змішувати»), пестити шістдесятьма сигаретами щодня, втішати гарними дівчатами і загартовувати рятуванням світу.

Ось і потрапив Бонд до санаторію — хто ж стане сперечатися з начальником (М. — від слова «мудрий») — але героєві всюди знайдеться місце для подвигу. Можна позмагатися в силі з пекельним апаратом для розтягування («made in Germany»), нажити смертельного ворога-аристократа з тонгу Макао й охмурити чарівну дівчину в білому халаті.

Я вже мовчу про дієту — це взагалі подвиг для найміцніших духом... шлунком!

Тепер можна і світ рятувати... Операція «Кульова блискавка» — наймасштабніший проєкт Секретної служби за всю історію її існування, і найкращому агентові доведеться викластися сповна, причому здебільшого під водою.

На тернистому шляху до перемоги над хитро-мудрим СПЕКТРОм усі засоби хороші — й у казино пограти, й акул постріляти, й голяком з дівчиною поплавати.

Хтось думає, що це «елементи солодкого життя» — та що ви знаєте про роботу секретного агента!

ВІДПОЧИНЬТЕ, МІСТЕРЕ БОНД!

Відпочиньте, містере Бонд! Настав один з тих рідкісних днів, коли життя здалося Джеймсові Бонду, за влучним виразом когось із великих, набором шансів з імовірністю шість проти чотирьох¹.

По-перше, йому було соромно за себе — само собою рідкісне явище. Джеймс страждав від похмілля, від болю розколювалася голова та крутило суглоби. Коли закашлявся — а паління завжди йде пліч-о-пліч з алкоголем і лише підсилює похмілля — хмаринка яскравих чорних цяточок пропливла перед очима, немов неймовірно великі амеби гладдю ставка. Останнім часом організм не раз сигналізував, що Бонд переборщує з випивкою. Останній бокал з віскі зі содовою в шикарній квартирі на Парк-Лейн² нічим особливо не відрізнявся від десяти попередніх, але вливати його в горлянку було важко, і він залишив після себе гіркуватий присмак та відчуття перенасиченості. Але після того, як організм повідомив йому те, Джеймс усе-таки погодився зіграти ще один робер. По п'ять фунтів за сотню очок — і додому? Нема питань. Він грав, як останній дурень. Навіть тепер перед очима стояла дама пік з придуркуватою посмішкою Мони Лізи на одутлому обличчі, що тріумфально б'є його валета, дама, котра, як нагадав його партнер, має стовідсотково перебувати в супротивника на півдні та яка зіграла ключову роль у реконтрі (по-п'яному) у вели-

¹ Тобто, шанси досягнення мети менші, а ймовірність програшу — 6/10. Проте у разі виграшу ви отримаєте 1,5 долара додаткових на кожний поставлений.

² Центральна вулиця у Вестмінстері завдовжки 0,7 милі, частина лондонської внутрішньої кільцевої дороги, відокремлює Гайд-парк на заході від Мейфейр на сході. Орендна плата тут одна з найвищих у Лондоні.

кому шлемі¹. В результаті — чотири сотні очок вище лінії на користь опонентів та сто фунтів за двадцятиочковий робер... гроші чималі.

Бонд приклав до порізу на підборідді кровотамувальний галунний олівець і презирливо глянув на своє похмуре відображення у дзеркалі над умивальником. Безмозкий ідіот! А все — через чортову бездіяльність. Увесь місяць розбирати папери і ставити в дурнуватих дужках свій номер, а ще черкати протоколи, які від дня до дня ставали все саркастичнішими. Навіщо було горлати на безвинного офіцера чужого відділу, коли той сказав слово впоперек. Та ще секретарка Джеймса злягла з грипом, і на заміну прислали з резерву якусь дурепу, та ще й страховидло; вона зверталася до нього «сер» і розмовляла манірно, немов рот набитий фруктовими льодяниками. Черговий понеділок, черговий тиждень... У вікна стукає травневий дощ. Бонд проковтнув дві пігулки аспірину і потягнувся за іншою — від печії, як раптом у спальні задзвонив телефон. Гучний дзвінок означав, що телефонують з Контори.

Серце Джеймса калатало значно сильніше, ніж того потребували скажена їзда ранковим Лондоном і даремне очікування ліфта, через що довелося бігти на восьмий поверх сходами, — коли він витягнув крісло і сів, дивлячись у спокійні сірі, дивовижно прозорі очі людини, яку так добре знав. Що вони приховують?

— Добрий ранок, Джеймсе. Вибачте, що викликав вас ще й на світ не зазоріло, але в мене попереду насичений день. Хотів побалакати, перш ніж почнеться руханина.

Піднесення Бонда відразу згасло. У випадках, коли М. звертався до нього на ім'я, а не за номером, нічого путящого очікувати не доводилося. Найімовірніше, мова піде не про нове завдання, а про особисте прохання. Та й у голосі М. не чулося жодної напруги, яка б свідчила,

¹ Заявка на сьомому рівні у бриджі взяти усі 13 взятків. Реконтра майже вчетверо збільшує ставки.

що сталося щось екстраординарне. Вигляд у М. був зацікавленим, дружнім, ледь не співчутливим. Бонд пробуркотів щось незрозуміле.

— Давно вас не бачив, Джеймсе. Як ся маєте? Тобто, як ваше здоров'я? — М. підняв зі столу аркушик паперу, якийсь бланк, немов збираючись зачитати його.

Гублячись у здогадках стосовно змісту папірця та взагалі усієї ситуації, Бонд нашорошено відповів:

— Усе гаразд, сер.

— А наша санчастина вважає інакше, Джеймсе, — тихо мовив М. — Щойно отримав результати вашого медичного обстеження. Думаю, вам треба почути, що тут написано.

Бонд сердито роздивлявся папірець. Цього тільки не вистачало!

— Я слухаю, сер! — відповів Джеймс, тримаючи голос під контролем.

М. оглянув Бонда уважним оцінливим поглядом, підніс папірець ближче до очей і почав читати: «Зазначений співробітник практично здоровий, однак, на жаль, його стиль життя навряд чи дозволить довго підтримувати гарну фізичну форму. Всупереч багатьом попередженням, він визнає, що викурює до шістдесяти сигарет з балканським тютюном, вміст нікотину в якому значно вищий, ніж у дешевих сортах. Поза службою щоденна доза алкогольних напоїв міцністю 60-70 пруф¹ у зазна-

¹ Одиниця вимірювання міцності напоїв; у Великій Британії історично дорівнює $7/4$ градуса алкоголю. Назва веде до XVI століття, коли до платні англійським морякам додавали порцію рому. Щоб переконатися, що ром не розбавлений водою, доказ (англ. proof) його міцності наводили змішуванням з порохом. Порох не горів у суміші з вмістом алкоголю нижче 57%, тому міцність 57 градусів почали називати 100° proof. Величина 57,15% дуже близька до $4/7 \approx 0,5714$. Тож у Великій Британії застосовували коефіцієнт $7/4 = 1,75$ для перерахунку між об'ємним відсотком алкоголю і пруф. Так, 40-градусний напій позначали як англ. 70 ° proof, а чистий спирт — 175°.

ченого офіцера сукупно становить пів пляшки. В ході обстеження виявлено ознаки погіршення фізичного стану організму: язик обкладений, кров'яний тиск підвищений до 160/90, печінка збільшена. Пацієнт визнає, що страждає на часті головні болі у потиличній частині, має спазм у трапецієподібних м'язах, де промацуються так звані «фіброзні вузли». Упевнений, що ці симптоми є наслідком неправильного стилю життя зазначеного офіцера, який не прислухається до порад стосовно того, що потурання слабкостям не допомагає зняттю стресу, викликаного виконанням професійних обов'язків, а спричиняє отруєння організму, яке рано чи пізно відобразиться на фізичному стані зазначеного офіцера. Агенту 007 рекомендовано відпочинок та дотримання помірною режиму впродовж двох-трьох тижнів, чого, на наш погляд, буде достатньо для відновлення його працездатності та попередньої високопродуктивної фізичної форми».

М. поклав аркуш з медичним висновком у лоток з вихідними паперами. Потім поклав руки на стіл і суворо подивився на Бонда.

— Результати не блискучі, так, Джеймсе?

Бонд, приховуючи роздратування, мовив:

— Сер, я абсолютно здоровий. А головний біль може статися в будь-кого. Фіброзні вузли є у більшості гольферів. Як результат протягу після потіння. Аспірин і мазі — найкращі ліки. Це дрібниці, сер.

— Думати так — величезна помилка, Джеймсе, — жорстко обірвав М. — Пігулками можна зняти хіба що симптоми, хвороба залишається. Тільки заганяєте її всередину. В результаті отруюєте організм, і недуга може перетворитися на хронічну. Хімія шкідлива для організму, вона суперечить нашій природі. Таке твердження справедливе і для продуктів, що ми споживаємо, — білий хліб без висівків, рафінований цукор з усіма видаленими з нього поживними речовинами, пастеризоване молоко, з якого випарували геть усі вітаміни, а також усе пере-

смажене та позбавлене природних властивостей. До речі, — М. витягнув з кишені записник і проконсультувався з ним: — А чи відомо вам, що містить наш хліб, окрім перемеленого борошна? — він спідлоба зиркнув на Бонда. — У ньому є чимало крейди, а ще перекис бензолу, хлор, сіль амонію і галун. — М. закрив записник і засунув його назад до кишені. — Що ви на це скажете?

Бонд, доволі спантеличений, з викликом відповів:

— Я вживаю небагато хліба, сер.

— Охоче вірю, — роздратовано відгукнувся М. — А скільки борошна жорнового млива ви споживаєте? Часто п'єте йогурт чи їсте сирі овочі, горіхи, свіжі фрукти?

— Практично ніколи, — посміхнувся Джеймс.

— Нічого смішного не бачу, — щоб надати ваги сказаному, М. постукав пальцем по столу. — Запамятайте мої слова: здоровим буде лише той, хто не противиться природі. Усі ваші проблеми, — Бонд відкрив рота, щоб заперечити, але М. жестом руки зупинив його, — а саме: глибоко прихована токсемія, що виявили лікарі, є наслідком неправильного способу життя. Чули коли-небудь прізвище Бірхер-Беннера¹? А Кнайпа², Присніца³, Ріклі⁴, Шрота чи Білца⁵?

¹ Максиміліан Оскар Бірхер-Беннер (1867–1939) — швейцарський лікар та ініціатор дієтологічних досліджень. Він у власному санаторії в Цюриху використовував збалансовану дієту, що складалася з овочів та фруктів, як засіб зцілення пацієнтів, на відміну від пануючих на кінець 19-го століття переконань. Найвідомішим його винаходом є мюслі.

² Себастьян Кнайп (1821–1897) — німецький католицький священник, який став відомим завдяки власній методиці водолікування.

³ Вінценц Присніц (1799–1851) — німецький цілитель, один з основоположників сучасного водолікування.

⁴ Арнольд Ріклі (1823–1906) — швейцарський цілитель, пропагандист так званого натуризму.

⁵ Натуропати: Йоханн Шрот (1798–1856) — австрійський, а Фрідріх Білц (1842–1922) — німецький натуропат.

— Аж ніяк, сер.

— Так я і знав. Проте варто вивчити праці цих фахівців. Усі вони — видатні натуропати, а їхні імена несправедливо забуті. На щастя, — очі М. збуджено блиснули, — у нас в Англії достатньо їхніх послідовників і природні методи лікування є доступними.

Бонд дивився на М. із щирим здивуванням. Що, чорт забирай, найшло на старого? Перші ознаки старечого слабоумства? Проте таким бадьорим Бонд давно М. не бачив. Холодні сірі очі були кристально прозорими, а шкіра на загартованому, вкритому зморшками обличчі просто сяяла здоров'ям. Навіть сталево-сиве волосся почорнішало. Звідки ж ця маячня?

М. потягнувся до лотка «вхідні папери», даючи зрозуміти, що розмову закінчено. — Це все, Джеймсе, — бадьоро промовив. — Міс Маніпенні владнала усі формальності. Гадаю, двох тижнів буде достатньо, щоб поставити вас на ноги — під кінець самі себе не впізнаєте. Повернетесь звідти новою людиною.

Бонд, не вірячи вухам, витріщився на М.

— Звідки повернуся, сер? — запитав здавленим голо-
сом.

— Заклад має назву «Чагарниковий рай». Керує ним видатна людина — доктор Вейн, Джошуа Вейн. Великий авторитет у своїй царині. Йому шістдесят п'ять років, але виглядає щонайбільше на сорок. Він вами займеться. У них там найновіше обладнання, навіть є власна садиба з лікарськими травами, та й місцевість мальовнича. Санаторій розміщений біля Вашингтона — в Суссексі. Про відкладені справи не турбуйтеся, викиньте їх з голови на наступні два тижні. Відділ на період вашої відпустки очолить нуль-нуль-дев'ятий.

Бонд і далі не вірив власним вухам.

— Але, сер, я насправді в нормі. Ви впевнені, що мені це необхідно?

— Ні, — холодно відповів М. — Не просто необхідно, а життєво необхідно. Якщо ви, звісно, бажаєте залишитись у відділі подвійних нулів. Я не можу дозволити, щоб хтось із офіцерів цього відділу не був здоровим на всі сто відсотків. — М. нахилив голову над лотком і витягнув перше досьє. — Ви — вільні, нуль-нуль-сьомий, — мовив, не піднімаючи очей. Судячи з тону, розмову було закінчено.

Джеймс підвівся. Мовчки пройшов кабінетом до дверей, вийшов і з перебільшеною дбайливістю зачинив їх за собою. В приймальні міс Маніпенні зустріла його чарівливою посмішкою. Бонд підійшов і з усією силою хряпнув по її столу кулаком так, що друкарська машинка підскочила.

— У чому справа, Пенні? — люто заревів Бонд. — Старий зовсім злетів з катушок? Що за маячня! Будь я проклятий, якщо поїду. Це повна дурня!

Міс Маніпенні посміхалася, ніби нічого не сталося. — Керівник «Чагарникового раю» був надзвичайно люб'язним. Він обіцяв надати вам «миртові» апартаменти у флігелі й запевнив мене, що це чудова кімната з видом на садочок із лікувальними травами. Уявляєте, вони вирощують власні трави!

— Я по горло ситий їхніми клятими лікувальними травами. Пенні, будьте гарною дівчинкою, — благально мовив Бонд, — і скажіть, що в біса коїться? Яка муха його вкусила?

Міс Маніпенні, яка потайно боготворила Бонда, зласкавилась і змовницьки знизилася голос:

— Насправді, я думаю, що у нього нове захоплення. Просто вам не пощастило — потрапили під гарячу руку. У нього свої таргани в голові стосовно підвищення ефективності управління. Був час, коли ми всі поголовно ходили до спортзалу. Потім — до мозкоправа, тобто до психоаналітика, однак його ви пропустили. Здається, тоді

були у відрядженні десь за кордоном. Голови відділків мали розповідати свої сни. Правда, той лікар довго у нас не протримався, певне, наші кошмари його здорово налякали. А минулого місяця у шефа стався простріл, і якийсь приятель із «Блейдс» — гадаю, з товстунів, які забагато п'ють, — міс Маніпенні скривила пухкенькі губки, — порекомендував йому цей заклад. Розказав, мовляв, що людина — це та сама машина, яка час од часу потребує поточного ремонту. Сказав, що навідується туди раз на рік, а тиждень коштує якихось двадцять гіней — напевне, він більше просаджує у «Блейдс» за день — і після процедур почувається просто пречудово. Самі знаєте, як М. полюбляє різні нововведення, тож він завітав туди на десять днів і повернувся окрилений. Учора прочитав мені лекцію на тему здорового способу життя, а сьогодні вранці я отримала посилку з купою баночок — патока, проросле жито і ще казна-що. Гадки не маю, що з цим робити. Боюся, доведеться згодувати своєму пуделю. Як там не є, а в такій гарній формі я його ще не бачила. Він дивовижно омолодився.

— Виглядає як той клятий живчик з реклами «Крюшен Солтс»¹. Але якого біса він вибрав мене, щоб закинути в ту богадільню?

Міс Маніпенні підбадьорливо посміхнулася:

— Самі знаєте, якої він про вас високої думки. А може, і не знаєте... Коли отримав медичну картку, відразу ж наказав забронювати той санаторій, — міс Маніпенні скосила очі на кінчик носа. — Проте, Джеймсе, невже ви справді стільки п'єте і так багато палите? Це шкідливо для здоров'я, самі розумієте. — Вона подивилася на нього по-материнськи турботливо.

Бонд із останніх сил стримував гнів. Зібравши волю в кулак, вирішив віджартуватися:

¹ Аналог «чудодійних» біологічних домішок 1960-х років.